

POWIATOWY URZĄD PRACY W OPOLU

ul. mjr Hubala 21, 45-266 Opole

tel. 44 22 929, fax 44 22 928, e-mail: opop@praca.gov.pl

INFORMACJA O SYTUACJI NA RYNKU PRACY W POWIECIE OPOLSKIM I MIEŚCIE OPOLU ZA ROK 2000

Opole, luty 2001r.

I. PODMIOTY GOSPODARCZE I PRACUJĄCY.

✓ *Pracodawcy.*

W systemie REGON wg stanu na dzień 31.10.2000 r. zarejestrowanych było na terenie działania PUP Opole ogółem 25.006 jednostek gospodarki narodowej, z tego :

- w mieście Opolu - 17.239 podmiotów,
- w powiecie opolskim - 7.767 podmiotów.

W ogólnej liczbie jednostek 80,7 % stanowi sektor prywatny, z czego najliczniej reprezentowane są jednoosobowe podmioty gospodarcze /ok. 70 %/.

Liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie PUP stanowi 32,9 % ogółu podmiotów województwa opolskiego.

✓ *Pracujący.*

W październiku wg danych GUS liczba pracujących na obszarze funkcjonowania PUP Opole wyniosła 108,5 tys. osób, z czego w mieście Opolu 67,2 tys., powiecie opolskim 41,3 tys. osób.

Poza rolnictwem indywidualnym pracowało 93 tys. osób, czyli 85,7 % ogółu pracujących.

Analizując te dane wg powiatów, w mieście Opolu pracujący poza rolnictwem indywidualnym stanowili 98,6 %, w powiecie opolskim 64,6 %.

Pracujący w obu jednostkach administracyjnych stanowili 28 % ogółu pracujących w województwie.

II. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA.

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w końcu roku 2000 wyniosła **11.134** osoby /w tym **6.757** kobiet/ i była wyższa w porównaniu do grudnia 1999 r. aż o **2.138** osób.

Zjawisko bezrobocia w powiecie opolskim i mieście Opolu, podobnie jak w województwie, od grudnia 1998 roku wykazuje tendencję wzrostową, od tego czasu liczba bezrobotnych wzrosła o **4.422** osoby.

Wpływ na tę sytuację miały przede wszystkim takie czynniki jak : zła sytuacja ekonomiczna przedsiębiorstw, restrukturyzacja gospodarki, wprowadzenie reformy – szczególnie służby zdrowia oraz pojawienie się na rynku pracy pierwszych roczników wyżu demograficznego.

Najwięcej bezrobotnych przed zarejestrowaniem pracowało w takich sekcjach jak :

- przetwórstwo przemysłowe - 1.771 osób (tj. 15,9 % ogółu bezrobotnych)
- pozostała działalność usługowa, komunalna - 1.590 osób (tj. 14,2 % ogółu bezrobotnych) ,
- handel, naprawy pojazdów oraz AGD - 1.498 osób (tj. 13,4 % ogółu bezrobotnych),
- budownictwo - 706 osób (tj. 6,3 % ogółu bezrobotnych) .

Wybrane kategorie bezrobotnych :

- osoby niepełnosprawne - 211, - 1,9 %,
- absolwenci - 798, - 7,2 %,
- osoby dotychczas niepracujące - 2178, - 19,6 %,
- osoby z prawem do zasiłku - 1629, - 14,6 %.

Stopa bezrobocia :

Wskaźnik natężenia bezrobocia na koniec grudnia 2000 roku dla PUP Opole ukształtował się na poziomie **9,4 %** (w powiecie opolskim 12,2 %, w mieście Opolu – 7,6 %).

III. CECHY BEZROBOCIA.

✓ *Zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy.*

Wśród bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędu wg stanu na koniec ubiegłego roku 8.956 osób poprzednio pracowało, tj. 80,4 %, w tym 1.426 osób, tj. 15,7 % stanowiły osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

W roku 2000 zwolnień grupowych dokonało **120** pracodawców z terenu działania PUP Opole na ogólną liczbę **1.498** osób.

Najwięcej zwolnień dokonali następujący pracodawcy :

- Opolskie Fabryki Mebli - 169 osób,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Niemodlinie - 153 osoby,
- Huta „MAŁAPANEW” w Ozimku - 130 osób,
- Przedsiębiorstwo Instalacji Przemysłowych INSTAL S.A. - 144 osoby,
- Firma Rupil – Izolacje – Polska, Spółka z o.o. - 61 osób,
- Opolskie Zakłady Naprawcze Samochodów - 46 osób,
- Wojewódzka Kolumna Transportu Sanitarnego - 45 osób,
- „Defalin” Przedsiębiorstwo Artykułów Technicznych w Niemodlinie - 39 osób,
- AUTO SILESIA Opole Spółka z o.o. dealer „Fiata” - 39 osób,
- Firma Handlowa „Oscar” Spółka z o.o. - 34 osoby,
- Fabryka Wyrobów Metalowych i Drzewnych w Zagwizdzu - 29 osób,
- „Opoltex” Spółka z o.o. Przedsiębiorstwo Włókiennicze - 27 osób,
- Spółdzielnia Perspektywa Zakład Pracy Chronionej - 23 osoby.

Z kolei na rok 2001 zwolnienia zapowiedzieli m.in. pracodawcy :

- Energomontaż - Zachód - Opole, Spółka z o.o. - 58 osób,
- Opolanka S.A. - 65 osób,
- „Rolnik” Rejonowa Spółdzielnia Samopomoc Chłopska - 19 osób,
- Bankowe Przedsiębiorstwo Informatyczne - 8 osób.

Należy zauważyć, że niski odsetek osób w rejestrach zwolnionych z przyczyn leżących po stronie pracodawcy, nie odzwierciedla faktycznie przyczyn zmniejszania zatrudnienia, ponieważ obserwuje się, iż chcąc uniknąć odpraw z tytułu zwolnień coraz częstszą praktyką jest fakt, iż umowy są zawierane na czas określony i zapis zawarty w świadectwie pracy dot. przyczyny rozwiązania stosunku pracy określa, iż został on rozwiązany z upływem czasu, na jaki został zawarty, a nie z przyczyn ekonomicznych, co w większości wynika z informacji przekazywanych przez bezrobotnych i pracodawców.

Obserwowana niekorzystna sytuacja ekonomiczna przedsiębiorstw nadal wpływać będzie na fakt zmniejszania przez pracodawców zatrudnienia, co pogłębi niekorzystną sytuację na rynku pracy i dalszy wzrost bezrobocia.

Ponadto działalność gospodarczą likwidują coraz częściej jednoosobowe podmioty gospodarcze i osoby dotychczas samozatrudniające się rejestrują się w urzędzie pracy.

✓ *Wysoki udział ludzi młodych wśród bezrobotnych.*

Analizując strukturę bezrobocia wg wieku okazuje się, iż największy udział bezrobotnych odnotowano w przedziale wiekowym 25 – 34 lata, ogółem **3.218** osób, tj. 28,9 % ogółu bezrobotnych /na koniec roku 1999 – 26,3 %/.

Porównując dane z końca grudnia 1999 roku należy zauważyć, iż zmienił się znacząco udział bezrobotnych w przedziałach wiekowych.

I tak na koniec grudnia 1999 największy udział bezrobotnych odnotowano w przedziale wiekowym 18 – 24 lata – 2.537 osób /28,2 %/ przy 24,0 % na koniec roku 2000, z kolei na koniec roku 2000 najliczniejszą grupę stanowili jak wspomniano wyżej bezrobotni w wieku 25 – 34 lata.

Generalnie bezrobocie najbardziej dotyka ludzi młodych.

W analizowanych powyżej grupach wiekowych, tj. od 18 do 24 lat i 25 – 34 lata, ogółem bezrobotni stanowili 52,9 % /5.900 osób/.

Na koniec roku 2000 w PUP Opole było zarejestrowanych **798** absolwentów, tj. o 133 osób więcej niż w końcu roku 1999, natomiast udział absolwentów w ogólnej liczbie bezrobotnych ukształtował się na podobnym poziomie jak w końcu grudnia 1999, tj. 7,1 %.

Absolwenci posiadali najczęściej wykształcenie średnie zawodowe – 262 osoby, tj. 32,8 % oraz zasadnicze zawodowe - 309 osób /38,7 %/.

Istotnym jest, iż w porównaniu do grudnia 1999 wzrosła liczba absolwentów legitymujących się wykształceniem wyższym aż o 63 osoby /stan na koniec roku 2000 - 155 osób/.

W związku z prognozami, dotyczącymi wzrostu liczby bezrobotnych absolwentów, na skutek opuszczania szkół przez liczniejszą grupę roczników wyżu demograficznego, na rynek pracy trafi wkrótce więcej młodych ludzi niż w latach ubiegłych.

W wyniku tej sytuacji konieczne jest spowodowanie inicjatywy i utworzenie programu na rzecz ludzi młodych z ukierunkowaniem na podejmowanie przez nich działań, w szczególności związanych z podejmowaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej.

✓ *Duży udział bezrobotnych o niskich kwalifikacjach i bez kwalifikacji.*

Trudności ze znalezieniem pracy mają przede wszystkim osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych lub nie posiadający ich w ogóle.

Niezmiennie od lat większość bezrobotnych rejestrujących się w urzędzie to osoby o niskim poziomie wykształcenia.

Dwie najliczniejsze grupy bezrobotnych to osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz podstawowe (odpowiednio 36,3 % i 29,9 % ogólnej liczby bezrobotnych).

Obie te grupy stanowiły 66,3 % ogółu bezrobotnych.

Równie duża grupa bezrobotnych legitymuje się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 20,4 % ogólnej liczby bezrobotnych.

✓ *Wysoki odsetek bezrobotnych kobiet*

W dalszym ciągu obserwuje się znaczną przewagę kobiet wśród osób bezrobotnych.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w rejonie działania PUP na koniec grudnia 2000 r. wyniosła **6.757** osób, tj. 60,6 % ogółu bezrobotnych.

Jednakże porównując odsetek kobiet do mężczyzn w rejestrach bezrobotnych zauważa się spadek udziału kobiet do ogółu bezrobotnych, z 69,9 w końcu roku 1998 do 63,4 % na koniec roku 1999 i 60,6 % w końcu roku 2000.

Dane powyższe wskazywać mogą także na zmniejszenie rynku ofert pracy w zawodach typowo męskich.

Podkreślić również należy, iż **3.140** kobiet, to osoby długotrwale bezrobotne, czyli aż 46,4 % ogółu zarejestrowanych kobiet. Odsetek ten w przypadku mężczyzn jest znacznie niższy i wynosi 25 %.

Zauważyć także należy, iż kobiety charakteryzują się znacznie wyższym wykształceniem niż mężczyźni .

I tak na ogólną liczbę 626 osób z wyższym wykształceniem, 401 osób stanowią kobiety, tj. 64 %.

Wśród 2.272 osób z wykształceniem policealnym i średnim 1.588 osób to kobiety (69,8 %).

Z kolei wśród bezrobotnych legitymujących się wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym udział kobiet kształtuje się na poziomie 58 %.

✓ *Długotrwale bezrobocie.*

Negatywnym zjawiskiem naszego rynku pracy jest w dalszym ciągu wysoki udział bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Na koniec grudnia 2000 roku ta grupa osób stanowiła 38 % /**4.238** osób/ i była wyższa o 5,7 punkta procentowego w porównaniu do grudnia 1999 r.

Niepokojący jest fakt, iż 11,9 % długotrwale bezrobotnych dotychczas nie pracowało, bądź legitymuje się krótkim okresem zatrudnienia – do 1 roku.

Analizując długotrwale bezrobotnych pod względem wykształcenia okazuje się, że osoby o niskich kwalifikacjach przebywają dłużej na bezrobociu, i tak 35,6 % długotrwale bezrobotnych posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe, a 33,6 % podstawowe i niepełne podstawowe.

✓ *Osoby na stałych świadczeniach z Funduszu Pracy.*

Należy podkreślić, iż w rejestrach urzędu pracy znajdują się osoby przebywające na zasiłkach i świadczeniach przedemerytalnych.

Liczba tych osób stale wzrasta i pomimo faktu, iż są to osoby niepracujące, pobierające stałe świadczenia, nie ujmowane są w statystykach w liczbie bezrobotnych ogółem.

W okresie roku 2000 liczba osób pobierających zasiłki przedemerytalne wzrosła o **450** osób i wyniosła na koniec grudnia ubiegłego roku **1.825** osób.

Z kolei liczba osób pobierających świadczenia przedemerytalne wzrosła o **340** osób i liczba tych osób w końcu ubiegłego roku wyniosła ogółem dla obu jednostek administracyjnych **687** osób.

IV. OFERTY PRACY I PODJĘCIA PRACY

✓ *Oferty pracy*

W okresie roku 2000 do PUP w Opolu wpłynęło **3.585** ofert pracy (tj. o 145 mniej niż w roku 1999), z czego :

- **3.064** do pracy stałej – niesubsydiowanej – 85,5 %,
- **157** niesubsydiowanych ofert pracy sezonowej (tj. 4,4 %)
- **425** oferty pracy subsydiowanej ze środków Funduszu Pracy (10,1 %).

Wśród ofert **168** miejsc pracy oferowano osobom niepełnosprawnym.

Według Europejskiej Klasyfikacji Działalności najwięcej ofert pracy zgłoszono z sekcji handel hurtowy i detaliczny (875), działalności produkcyjnej (815), pozostałej działalności usługowej, komunalnej i socjalnej (471), budownictwo (348), obsługi nieruchomości i firm (262), administracji publicznej (222).

Wśród miejsc pracy najczęściej zgłaszanych przez pracodawców do tut. Urzędu dominowały takie oferty jak :

- sprzedawca - 467, tj. 13 % ogółu ofert pracy,

- referent administracyjno-biurowy - 223, tj. 6,2 % ogółu,
- sprzątaczką - 151, tj. 4,2 %,
- agent ochrony mienia - 100, tj. 2,8 %,

✓ *Podjęcia pracy*

Na przestrzeni roku 2000 z ewidencji PUP wyłączono **4.949** osób z tytułu podjęcia pracy (tj. o 126 osób więcej niż w roku 1999).

Za pośrednictwem Urzędu pracę uzyskało **3.196** osób, tj. 64,6 % ogółu podejmujących pracę.

Podjęcia pracy dotyczyły :

- 2.843 miejsc pracy niesubsydiowanych,
- 383 miejsc pracy subsydiowanych.

V. PODSTAWOWE DANE CHARAKTERYZUJĄCE BEZROBOCIE W OPOLU I POWIECIE OPOLSKIM NA TLE WOJEWÓDZTWA.

Liczba bezrobotnych /koniec grudnia 2000 roku/ :

- województwo - **69.311**,
- PUP Opole - **11.134**,

Stopa bezrobocia /koniec grudnia 2000 roku/ :

- województwo - **15,4** %,
- PUP Opole - **9,4** %,
 - Miasto Opole - 7,6 %,
 - Powiat opolski - 12,2 % .

Liczba noworejestrowanych w grudniu

- województwo - **5.989** osób,
- PUP Opole - **1.061** osób .

Liczba osób rejestrujących się w grudniu, zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy :

- województwo - **491**,
- PUP Opole - **236**.